

Datum beslissing 30 maart 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. N.A. VIELLEVOYE-GEERS, advocaat te Nijmegen,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot zijn uitreden in [jaar] lid van de Congregatie van de Broeders van
Huibergen,
juridisch adviseur: mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 3 oktober 2011. Op 22 december 2011 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van aangeklaagde. Naar aanleiding van nadere ingekomen producties van klager, is bij de griffie op 1 maart 2012 een brief ontvangen van mr. R.P. Baetens. Op 8 maart 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klager is verschenen. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. N.A. VIELLEVOYE-GEERS. Aangeklaagde is met bericht niet verschenen. De juridisch adviseur van aangeklaagde, mr. R.P. Baetens is wel verschenen. Betrokkenen hebben ter zitting hun standpunt toegelicht.

2. De klacht

2.1. Klager ging naar de [naam]school te [plaats] en had in de vierde klas (schooljaar 1963-1964) aangeklaagde als onderwijzer. Klager zat achterin de klas. Het seksueel misbruik bestond er uit dat aangeklaagde naar klager toe kwam terwijl die achter in de klas op zijn stoel aan het werk was, en met zijn hand via de rug in de broek van klager ging en diens anus en billen betastte. Dit incident heeft zich in totaal twee keer voorgedaan waarbij aangeklaagde de tweede keer ook probeerde het geslachtsdeel van klager te betasten. Dat kon klager voorkomen door zijn buik op te blazen en lawaai te maken in de klas.

Voorts heeft zich een derde incident voorgedaan in de voorraadkamer. Klager had desgevraagd opgeruimd in de voorraadkamer. Toen het opruimen klaar was, vroeg aangeklaagde of klager zijn broek wilde laten zakken. Aangeklaagde zei daarbij dat als klager priester wilde worden, klager wel moest gehoorzamen. Nadat klager het verzoek had ingestuurd, zei aangeklaagde tegen klager 'dat het er goed uit zag'. Aangeklaagde heeft daarbij klager niet aangeraakt of betast. Toen klager vervolgens de voorraadkamer verliet, werd hem verteld het er niet over te hebben.

2.2. In de periode na het seksueel misbruik was klager onhandelbaar en boos. Hij verzette zich tegen iedereen om hem heen, met name binnen het gezin en op school. Doordat hij zo moeilijk was is hij als kind door zijn vader eens flink in elkaar geslagen. Onbewust was klager bang dat hij zelf (ook) schuldig was aan het misbruik. Klager heeft er, tot twee jaar geleden, nooit over gepraat. Het moeten zwijgen en 'niet open' kunnen zijn naar je ouders en naasten over hetgeen is voorgevallen, is voor klager eveneens traumatisch geweest. Toen twee jaar geleden seksueel misbruik binnen de R.-K Kerk in het nieuws kwam, heeft dit bij klager veel los gemaakt. Hij is de afgelopen twee jaar veel bezig geweest met het misbruik dat heeft plaatsgevonden door informatie te vergaren en er over te schrijven. Hij is thans onder psychotherapeutische behandeling.

2.3. Het doel van de klachtprocedure is voor klager om erkenning te krijgen van het feit dat het seksueel misbruik heeft plaatsgevonden zoals door klager gesteld, en dat aangeklaagde spijt betuigt. Tevens wenst klager een passende financiële vergoeding te ontvangen.

3. Het verweer

Aangeklaagde geeft aan dat hij inderdaad in het schooljaar 1963-1964 klager als leerling in de klas heeft gehad op [naam]school te [plaats]. Aangeklaagde vermeldt dat hij na een telefoontje van klager op 30 juli 2010 waarin klager hem confronteerde met het seksueel misbruik, in eerste instantie het verwijt niet kon plaatsen. Echter, na verloop van tijd, kwamen de herinneringen bij aangeklaagde terug. Aangeklaagde heeft daarop de stap gezet om in contact te treden met de Commissie Deetman, aangezien hij klager niet meer kon traceren. Vervolgens heeft hij bij brief van 9 mei 2011 het seksueel misbruik onomwonden erkend jegens klager en daarover zijn oprechte spijt betuigd. Ter zitting heeft mr. Baetens de erkenning van het seksueel misbruik namens aangeklaagde herhaald, daarbij aangevende dat aangeklaagde één voorval aangaande het betasten in de klas zich niet (meer) kan herinneren. Mr. Baetens onderstreept evenwel dit geen afbreuk doet aan de erkenning van aangeklaagde van het misbruik zoals door klager gesteld. Tevens brengt aangeklaagde via mr. Baetens zijn excuses over aan klager.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheids situatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn meer dan 45 jaren verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door dit tijdsverloop zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst in zijn klaagschrift, en die zijn beschreven in overweging 2.1., hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Bovendien heeft aangeklaagde zowel in zijn brief van 9 mei 2011 aan klager, als ook in zijn verweerschrift en ter zitting bij monde van mr. Baetens, het seksueel misbruik zoals door klager beschreven, althans gedeeltelijk, erkend en daarvoor zijn excuses gemaakt. Het misbruik dat hij zich niet herinnert, heeft hij niet ontkend.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheids situatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 10 of 11 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon omdat het zijn onderwijzer was.

4.5. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegronde verklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

4.6. Tot slot hecht de Klachtencommissie er aan op te merken dat zij de erkenning door aangeklaagde van het seksueel misbruik, en het eigenere beweging in contact treden met de Commissie Deetman, waardeert.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie Broeders van Huijbergen de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 30 maart 2012 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, en mr. F.J.M. Walstock, prof. dr. H.B.M. van de Wiel, leden, bijgestaan door mr. E.B. Schaafsma-van Campen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie Broeders van Huijbergen en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.